

NR 92/2015

**NASTROJE SPOŁECZNE
W CZERWCU**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 9 stycznia 2015 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W czerwcu¹ zmniejszył się krytycyzm w ocenie zmian zachodzących w kraju, nieznacznie wzrosły też nadzieje na poprawę sytuacji w Polsce w ciągu najbliższego roku. W tym miesiącu, również w niewielkim stopniu, wzrosło niezadowolenie z obecnej sytuacji politycznej, a przewidywania dotyczące jej rozwoju uległy polaryzacji. Pozostałe wskaźniki kształtują się na poziomie zbliżonym do rejestrowanego w maju.

OCENY

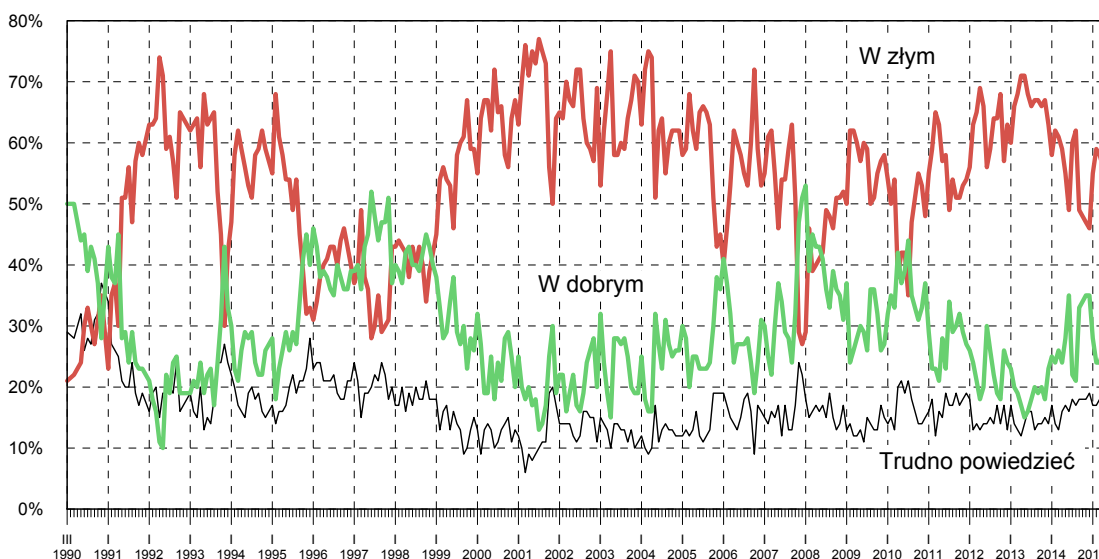
W stosunku do maja ubyło badanych uważających, że **sytuacja w kraju** zmierza w złym kierunku (o 6 punktów procentowych, do 51%), odsetek osób będących przeciwnego zdania w zasadzie się nie zmienił (27%), natomiast przybyło respondentów niepotrafiących określić kierunku zmian zachodzących w Polsce (z 15% do 22%).

Tabela 1

Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2014						2015						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach												
W dobrym	35	22	21	33	34	35	35	28	24	24	26	28	27
W złym	49	60	62	49	48	47	46	55	59	58	56	57	51
Trudno powiedzieć	16	18	17	18	18	18	19	17	17	18	18	15	22

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (301) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 11–17 czerwca 2015 roku na liczącej 1011 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. CZY, OGÓLNIIE RZECZ BIORĄC, SYTUACJA W NASZYM KRAJU ZMIERZA W DOBRYM CZY TEŻ W ZŁYM KIERUNKU?

Niezadowolenie z kierunku rozwoju sytuacji w kraju przeważa nad zadowoleniem w prawie wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych. Szczególnie duży krytycyzm cechuje badanych o najniższych miesięcznych dochodach *per capita* (poniżej 650 zł – 68% opinii negatywnych), ankietowanych niezadowolonych z warunków materialnych swoich gospodarstw domowych (61%), uczestniczących w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu (68%), a w grupach społeczno-zawodowych – bezrobotnych (66%) oraz pracowników administracyjno-biurowych (63%).

Z kolei stosunkowo dobrze rozwój sytuacji w Polsce oceniają badani o najwyższych miesięcznych dochodach *per capita* (co najmniej 2000 zł – 43% opinii pozytywnej), mieszkańcy największych ponadpółmilionowych miast (37%), ankietowani o prawicowych poglądach politycznych (34%), a w grupach społeczno-zawodowych – kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem (38%).

W potencjalnych elektoratach partyjnych pozytywne opinie na temat rozwoju sytuacji w kraju przeważają nad negatywnymi jedynie wśród zwolenników PO. Sympatycy PiS (wraz z Solidarną Polską, Polską Razem i Prawicą Rzeczypospolitej), inicjatywy politycznej Pawła Kukiza, respondenci niezdecydowani, czy wziąć udział w ewentualnych wyborach, a także niezamierzający w nich uczestniczyć zdecydowanie częściej wyrażają niezadowolenie niż zadowolenie z kierunku rozwoju sytuacji w kraju.

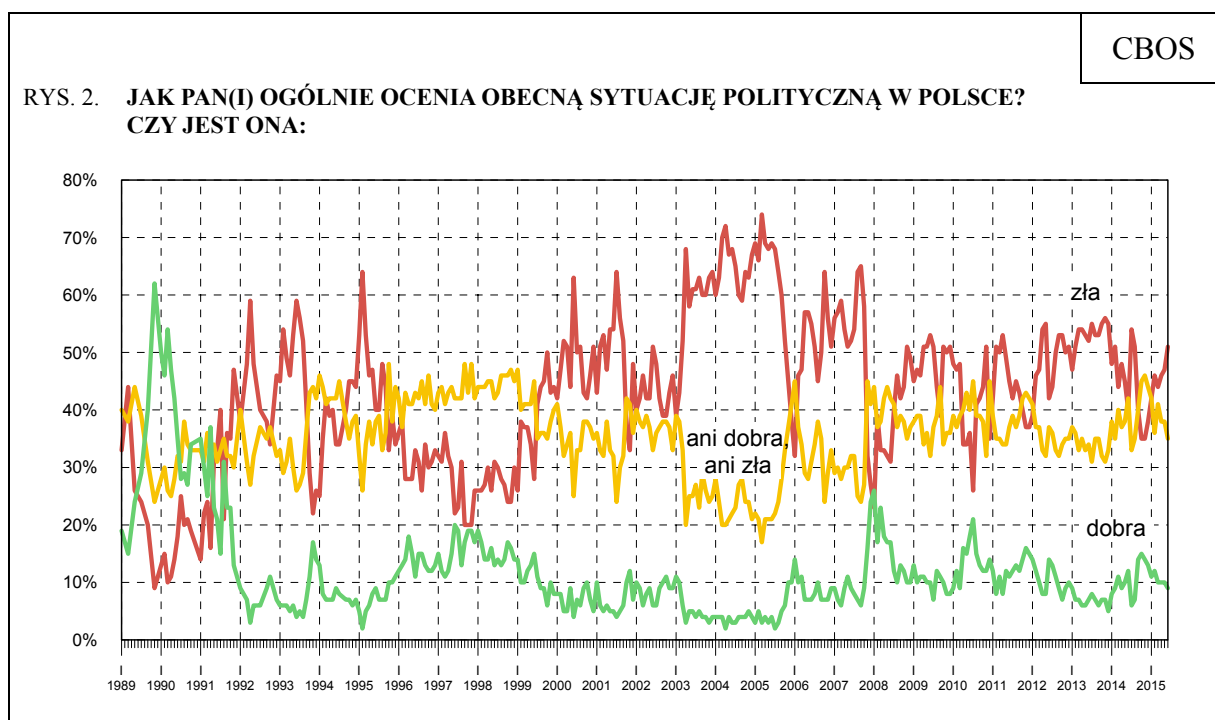
Tabela 2

Elektoraty*	Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?		
	W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	47	33	20
PiS (wraz z Solidarną Polską, Polską Razem i Prawicą Rzeczypospolitą)	30	47	23
Komitet wyborczy Pawła Kukiza (Ruch JOW)	20	62	18
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	20	59	21
Niezamierzający brać udziału w wyborach	15	65	20

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

** Dane dotyczące tych partii należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczbę ich zwolenników w próbie

Od maja zwiększył się odsetek badanych negatywnie oceniających **sytuację polityczną** w Polsce (o 4 punkty procentowe, do 51%), zarazem nieznacznie zmniejszył się odsetek tych, którzy określają ją jako przeciętną (o 3 punkty, do 35%), a liczba osób zadowolonych z jakości życia politycznego w naszym kraju praktycznie się nie zmieniła (9%).

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Tabela 3

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2014						2015						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach												
– dobra	12	6	7	14	15	14	13	11	12	10	10	10	9
– ani dobra, ani zła	42	33	35	40	45	46	44	42	36	41	38	38	35
– zła	40	54	51	40	35	35	38	42	46	44	46	47	51
Trudno powiedzieć	6	7	6	6	5	5	5	5	6	5	6	5	5

W niemal wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych najczęstsze są negatywne opinie na temat sytuacji politycznej. Do pewnych wyjątków zaliczyć należy najmłodszych ankietowanych (w wieku 18–24 lata), uczniów, studentów oraz pracujących na własny rachunek, którzy częściej przeciętnie niż źle postrzegają jakość życia politycznego w Polsce. Największy krytycyzm w ocenach sytuacji politycznej cechuje badanych uczestniczących w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu (66% opinii negatywnych) oraz ankietowanych niezadowolonych z warunków materialnych swoich gospodarstw domowych (63%).

W potencjalnych elektoratach partyjnych stosunkowo najlepiej sytuację polityczną w Polsce postrzegają sympatycy PO, choć zaznaczyć należy, że najczęściej oceniają ją jako przeciętną. Natomiast zwolennicy PiS (wraz z Solidarną Polską, Polską Razem i Prawicą Rzeczypospolitą), inicjatywy politycznej Pawła Kukiza, niezdecydowani, czy brać udział w wyborach, oraz niezamierzający w nich uczestniczyć najczęściej oceniają ją negatywnie.

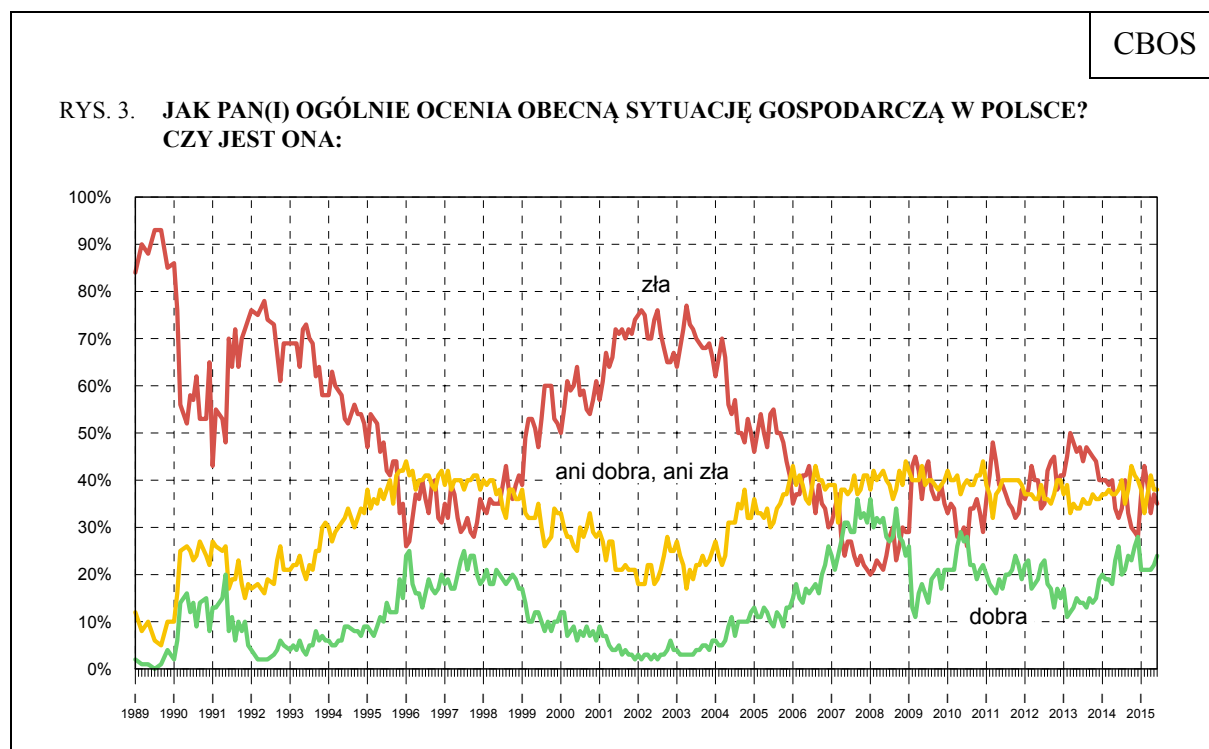
Tabela 4

Potencjalne elektoraty*	Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce? Czy jest ona:			
	dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PO	19	43	36	2
PiS (wraz z Solidarną Polską, Polską Razem i Prawicą Rzeczypospolitą)	8	25	61	6
Komitet wyborczy Pawła Kukiza (Ruch JOW)	3	36	59	2
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	6	43	47	4
Niezamierzający brać udziału w wyborach	8	26	55	11

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

** Dane dotyczące tych partii należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczbę ich zwolenników w próbie.

Ostatnie tygodnie nie przyniosły większych zmian w ocenach **sytuacji gospodarczej** w Polsce. Obecnie prawie co czwarty respondent (24%, wzrost o 2 punkty procentowe) uważa, że jest ona dobra, a więcej niż co trzeci (35%, spadek o 2 punkty) jest przeciwnego zdania.

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

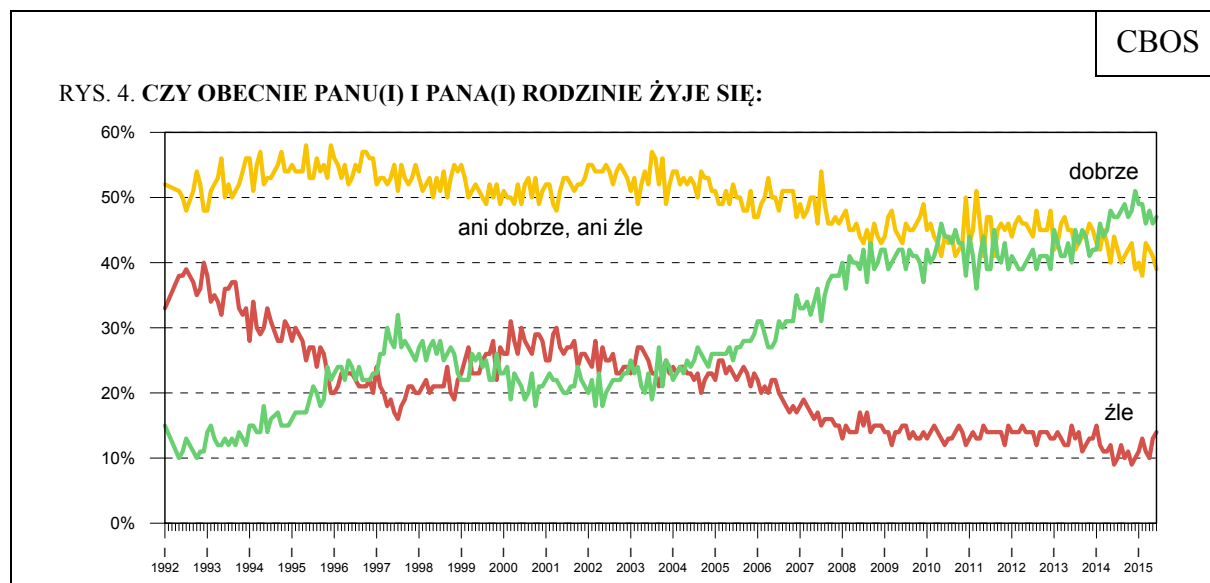
Tabela 5

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2014						2015						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach												
– dobra	26	20	21	24	23	26	28	21	21	21	21	22	24
– ani dobra, ani zła	38	40	35	38	43	41	40	38	33	37	41	38	38
– zła	32	34	40	33	30	29	28	37	43	39	33	37	35
Trudno powiedzieć	4	6	4	5	4	4	4	4	3	3	5	3	3

Krytyczne opinie na temat sytuacji gospodarczej w Polsce najczęściej wypowiadają badani niezadowoleni z warunków materialnych swoich gospodarstw domowych, o najniższych dochodach *per capita*, kilka razy w tygodniu uczestniczący w praktykach religijnych, a w grupach społeczno-zawodowych bezrobotni. Natomiast pozytywne opinie na temat stanu polskiej gospodarki najczęściej formułują badani o najwyższych dochodach

per capita, zadowoleni z warunków materialnych swoich gospodarstw domowych, mieszkańcy największych miast, absolwenci wyższych uczelni, kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem oraz pracujący na własny rachunek.

Stabilne są oceny **poziomu życia badanych i ich rodzin**. Nadal prawie połowa ankietowanych (47%) twierdzi, że im i ich rodzinom żyje się dobrze, prawie dwie piąte (39%, spadek o 2 punkty procentowe) uważa, że przeciętnie, a co siódmy (14%) – że źle.

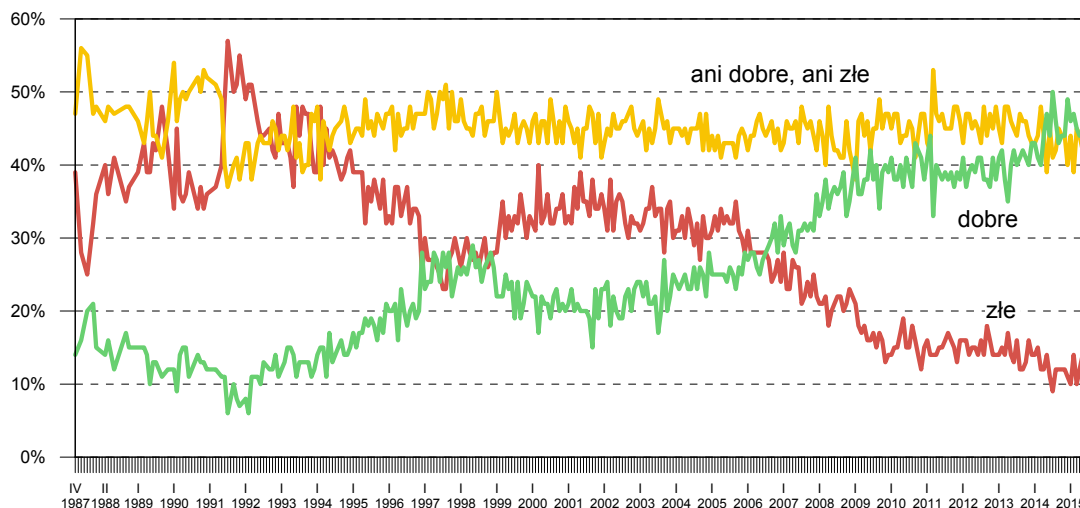
Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Tabela 6

Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2014						2015						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach												
– dobrze	47	47	48	49	47	48	51	49	49	46	48	46	47
– ani dobrze, ani źle	44	42	40	41	42	43	39	40	38	43	42	41	39
– źle	9	10	12	10	11	9	10	11	13	11	10	13	14

Jednocześnie nieco zmalał odsetek badanych niezadowolonych z **warunków materialnych swoich gospodarstw domowych** (o 3 punkty procentowe, do 11%), a odsetek tych, którzy określają je jako przeciętne, minimalnie wzrósł (o 2 punkty, do 44%); liczba zadowolonych praktycznie nie uległa zmianie (45%).

RYS. 5. JAK PAN(I) OCENIA OBECNE WARUNKI MATERIALNE SWOJEGO GOSPODARSTWA DOMOWEGO? CZY SĄ ONE:

Do marca 1992 roku pytanie brzmiało: „Jak ocenia Pan(i) swoje (rodziny) obecne warunki materialne?”, a środkową kategorią skali było „średnie, przeciętne”

Tabela 7

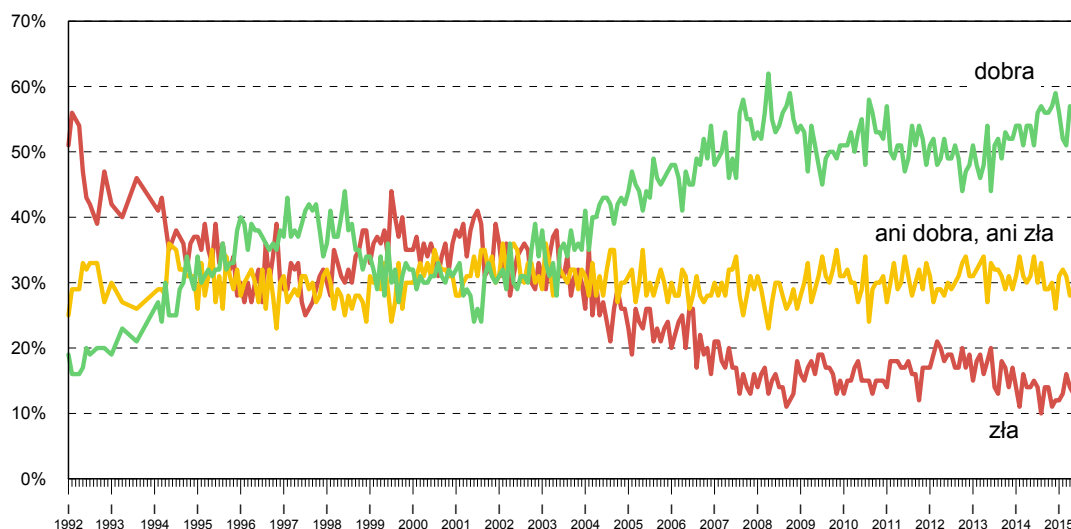
Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego? Czy są one:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2014						2015						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach												
– dobre	44	50	46	43	44	44	49	46	47	45	44	44	45
– ani dobre, ani złe	45	41	42	45	44	44	40	44	39	45	44	42	44
– złe	11	9	12	12	12	12	11	10	14	10	12	14	11

Zadowolenie z warunków materialnych swoich gospodarstw domowych oraz poziomu życia częściej niż inni deklarują ankietowani o wyższych dochodach *per capita* i – co jest z tym związane – lepiej wykształceni, a także młodszy.

W czerwcu w zasadzie nie zmieniły się oceny **sytuacji w zakładach pracy**. Większość pracujących (56%) uważa, że jest ona dobra, co siódmy (14%) ocenia, że zła, a więcej niż co czwarty (28%) określa ją jako przeciętną.

RYS. 6. JAK PAN(I) OGÓLNI OCENIA OBECNĄ SYTUACJĘ W PANA(I) ZAKŁADZIE PRACY?*

CZY JEST ONA:

* Odpowiedzi osób pracujących. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Tabela 8

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:	Wskazania respondentów aktywnych zawodowo* według terminów badań												
	2014						2015						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	N*												
	523	478	497	484	485	481	475	516	506	560	567	553	564
	w procentach												
– dobra	51	56	57	56	56	57	59	56	52	51	57	56	56
– ani dobra, ani zła	34	30	33	29	29	30	26	31	32	31	28	29	28
– zła	15	14	10	14	14	11	12	12	13	16	14	13	14
Trudno powiedzieć	0	0	0	1	1	2	3	1	3	2	1	2	2

Zadowolenie z sytuacji w zakładach pracy częściej niż pozostali wyrażają pracownicy dobrze oceniający warunki materialne swoich gospodarstw domowych, o najwyższych miesięcznych dochodach *per capita*, absolwenci wyższych uczelni oraz mieszkańcy największych ponadpółmilionowych miast.

PRZEWIDYWANIA

Obecnie prawie co czwarty respondent (24%, od maja wzrost o 4 punkty procentowe) uważa, że w ciągu najbliższego roku **sytuacja w kraju** poprawi się, a co szósty (16%, spadek o 2 punkty) jest przeciwnego zdania. Nadal najliczniejsza grupa ankietowanych (48%, spadek o 5 punktów) sądzi, że w tym zakresie nic się nie zmieni.

Tabela 9

Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2014						2015						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach												
Poprawi się	18	12	11	14	18	19	21	16	14	13	15	20	24
Nie zmieni się	58	53	48	56	56	58	56	53	50	56	57	53	48
Pogorszy się	18	25	31	21	18	14	16	25	27	22	18	18	16
Trudno powiedzieć	6	10	10	9	8	9	7	6	9	9	10	9	12

W czerwcu przewidywania dotyczące **sytuacji politycznej** w kraju w najbliższym roku uległy polaryzacji – wzrósł zarówno odsetek badanych oczekujących jej poprawy (o 5 punktów procentowych, do 24%), jak i odsetek obawiających się pogorszenia (o 4 punkty, do 18%), zmalała natomiast liczba osób uważających, że się ona nie zmieni (z 53% do 44%).

Tabela 10

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2014						2015						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach												
– poprawi się	10	10	9	13	15	16	13	13	13	10	12	19	24
– nie zmieni się	64	55	57	58	61	63	63	55	55	62	60	53	44
– pogorszy się	16	23	23	19	14	12	16	20	23	15	16	14	18
Trudno powiedzieć	10	12	11	10	10	9	8	12	9	13	12	14	14

W ciągu ostatnich kilku tygodni praktycznie nie zmieniły się prognozy **stanu polskiej gospodarki**. Obecnie prawie co czwarty badany (24%) uważa, że w ciągu roku sytuacja gospodarcza się poprawi, co dziewiąty (11%) jest przeciwnego zdania, a większość respondentów (54%) sądzi, że się nie zmieni.

Tabela 11

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja gospodarcza w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2014						2015						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach												
– poprawi się	23	21	16	17	19	22	23	20	18	18	20	24	24
– nie zmieni się	55	54	49	56	57	56	58	51	51	57	56	55	54
– pogorszy się	14	15	25	19	15	14	11	20	23	14	14	11	11
Trudno powiedzieć	8	10	10	8	9	8	8	9	8	11	10	10	11

Po ubiegłomiesięcznej poprawie, przewidywania dotyczące **poziomu życia** praktycznie nie uległy zmianie. Blisko jedna czwarta ankietowanych (23%) uważa, że za rok im i ich rodzinom będzie się żyło lepiej, co jedenasty (9%, spadek o 2 punkty procentowe) sądzi, że gorzej, a większość (57%) jest zdania, że w tym zakresie nic się nie zmieni.

Tabela 12

Jak Pan(i) sądzi, czy za rok Panu(i) i Pana(i) rodzinnie będzie się żyło:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2014						2015						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach												
– lepiej	19	20	17	22	20	21	21	22	21	18	18	24	23
– tak samo	63	58	61	58	60	59	61	57	57	61	63	56	57
– gorzej	11	12	14	13	13	11	10	11	15	10	9	11	9
Trudno powiedzieć	7	10	8	7	7	9	8	10	7	11	10	9	11

W prognozach **warunków materialnych gospodarstw domowych** również dominuje przekonanie o utrzymaniu *status quo* (69%, spadek o 3 punkty procentowe), pozostali respondenci natomiast częściej mówią o ich poprawie (20%) niż pogorszeniu (11%).

Tabela 13

Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku warunki materialne Pana(i) gospodarstwa domowego:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2014						2015						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach												
– poprawią się	18	21	14	19	19	17	23	21	19	18	16	18	20
– pozostaną bez zmian	73	69	72	68	69	71	69	70	69	72	75	72	69
– pogorszą się	9	10	14	13	12	12	8	9	12	10	9	10	11

W czerwcu jedynie w niewielkim stopniu zmieniły się prognozy rozwoju **sytuacji w zakładach pracy**. Obecnie więcej niż co piąty zatrudniony (22%) liczy na jej poprawę, co jedenasty (9%, spadek o 2 punkty procentowe) obawia się jej pogorszenia, natomiast większość pracujących (59%, spadek o 3 punkty) jest zdania, że kondycja ich zakładów pracy się nie zmieni.

Tabela 14

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:	Wskazania respondentów aktywnych zawodowo* według terminów badań												
	2014						2015						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	N*	523	479	497	483	485	481	475	516	506	560	568	553
w procentach													
– poprawi się	21	23	22	20	20	22	25	21	22	20	23	21	22
– pozostanie bez zmian	62	62	57	64	64	59	58	61	60	62	58	62	59
– pogorszy się	12	8	14	13	10	9	10	10	12	9	11	11	9
Trudno powiedzieć	5	7	7	3	6	10	7	8	6	9	8	6	10

BEZPIECZEŃSTWO ZATRUDNIENIA I OCENA LOKALNYCH RYNKÓW PRACY

W ciągu ostatniego miesiąca nie zmieniły się znacząco oceny **sytuacji na lokalnych rynkach pracy**. Obecnie 45% ankietowanych (od maja wzrost o 2 punkty procentowe) sądzi, że w ich miejscowości lub okolicy można znaleźć zatrudnienie, w tym jednak 39% ocenia, że trudno jest o pracę odpowiednią. Jednocześnie 51% badanych (od maja spadek o 2 punkty) uważa, że w ich okolicy trudno znaleźć jakąkolwiek pracę (37%) bądź że nie ma jej wcale (14%).

Przekonanie o możliwości znalezienia pracy w miejscowości zamieszkania lub jej okolicy częściej niż pozostali wyrażają badani mieszkający w największych miastach, ankietowani lepiej wykształceni, znajdujący się w lepszym położeniu materialnym oraz respondenci młodszy. Sytuację na lokalnych rynkach pracy lepiej postrzegają mężczyźni niż kobiety.

Tabela 15

Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2014						2015						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach												
– bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	3	3	3	2	4	2	3	3	3	3	4	5	6
– można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	35	35	35	40	35	35	35	35	32	37	38	38	39
– trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	45	43	43	39	44	42	40	41	42	43	40	39	37
– nie można znaleźć żadnej pracy	14	14	14	15	14	18	18	18	19	15	16	14	14
Trudno powiedzieć	3	5	5	4	3	3	4	3	4	2	2	4	4

W czerwcu minimalnie zmniejszyło się **poczucie zagrożenia bezrobociem** – zmalał odsetek pracowników liczących się z możliwością utraty zatrudnienia (z 35% do 32%), a odsetek tych, którzy nie mają takich obaw, nieco się zwiększył (z 62% do 64%).

Z analizy różnicowań społeczno-demograficznych wynika, że z możliwością utraty pracy stosunkowo częściej niż pozostali liczą się badani znajdujący się w najtrudniejszym położeniu materialnym, z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub średnim, w wieku 25–34 lata, a w grupach społeczno-zawodowych – pracownicy usług i robotnicy niewykwalifikowani.

Tabela 16

Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?	Wskazania osób aktywnych zawodowo* według terminów badań																									
	2014						2015																			
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI													
	(N=523)	(N=479)	(N=497)	(N=483)	(N=486)	(N=481)	(N=475)	(N=516)	(N=504)	(N=560)	(N=569)	(N=553)	(N=564)													
w procentach																										
Bardzo poważnie się z tym liczę	8	37	6	31	5	31	7	35	7	37	6	33	6	28	5	28	7	35	5	35	7	37	5	35	7	32
Raczej tak	29	25	26	28	30	27	22	23	28	30	30	30	30	23	28	30	30	30	30	30	30	30	30	30	25	25
Raczej nie	38	36	40	36	40	38	45	40	40	40	37	38	45	40	40	40	40	40	40	40	37	38	37	37	37	37
Nie, to mało prawdopodobne	23	61	29	65	67	63	59	64	67	62	60	60	67	67	62	60	62	60	60	60	60	60	62	62	64	64
Trudno powiedzieć	2	2	4	4	2	2	2	2	4	4	3	3	3	3	5	5	3	3	5	5	3	3	3	3	4	4

* Dotyczy osób zatrudnionych, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

W czerwcu większość monitorowanych przez nas wskaźników kształtuje się na poziomie zbliżonym do odnotowanego przed miesiącem. Niektóre z nich uległy jednak dość znaczącym zmianom. Na mniej więcej dwa miesiące przed zaprzysiężeniem nowo wybranego prezydenta i na cztery miesiące przed wyborami parlamentarnymi, wyraźnie zmniejszył się odsetek badanych uważających, że w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna się nie zmieni, a opinie na temat kierunku tych zmian uległy polaryzacji. Nadal jednak największa grupa ankietowanych wyraża przekonanie, że w tym zakresie utrzyma się status quo. Przekonaniu o zmianie sytuacji politycznej w ciągu nadchodzącego roku towarzyszy niewielki wzrost niezadowolenia z jej obecnego rozwoju.

Polacy z mniejszym pesymizmem patrzą w przyszłość – dosyć wyraźnie ubyło oceniających, że sytuacja w kraju zmierza w złym kierunku, a zarazem przybyło dystansujących się od wyrażania opinii ten temat. Jednocześnie wzrosły nadzieje na poprawę sytuacji w Polsce, a – co szczególnie istotne – odsetek respondentów, którzy uważają, że sytuacja w kraju poprawi się, należy do najwyższych w ciągu ostatnich pięciu lat.

Opracowała

Małgorzata OMYŁA-RUDZKA

Tabela 1

		Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?			Liczba osób
		W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		27	51	21	1010
Płeć	Mężczyźni	31	48	20	490
	Kobiety	24	54	22	520
Wiek	18–24 lata	24	49	27	113
	25–34	26	56	19	200
	35–44	27	51	22	177
	45–54	25	53	22	158
	55–64	28	51	21	179
	65 lat i więcej	32	48	21	183
Miejsce zamieszkania	Wieś	26	55	19	402
	Miasto do 19 999	22	58	20	149
	20 000 – 99 999	27	48	25	187
	100 000 – 499 999	29	47	24	162
	500 000 i więcej mieszk.	37	42	21	109
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	24	54	22	209
	Zasadnicze zawodowe	26	53	21	247
	Średnie	25	51	23	311
	Wyższe	34	47	19	242
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	38	43	19	127
	Średni personel, technicy	20	48	32	38
	Pracownicy adm.-biurowi	19	63	18	69
	Pracownicy usług	19	58	23	74
	Robotnicy wykwalifikowani	26	54	20	98
	Robotnicy niewykwalifik.	29	40	31	45
	Rolnicy	22	56	22	54
	Pracujący na własny rach.	33	49	18	49
	Bezrobotni	25	66	9	67
	Emeryci	30	47	23	199
	Renciści	28	47	25	53
	Uczniowie i studenci	25	47	28	70
	Gospodynie domowe i inni	23	56	20	67
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	16	68	16	165
	Od 650 do 999 zł	23	58	19	121
	Od 1000 do 1399 zł	31	48	21	166
	Od 1400 zł do 1999 zł	30	50	20	145
	2000 zł i więcej	43	39	18	155
Ocena własnych war. mater.	Złe	17	61	22	115
	Średnie	23	57	21	439
	Dobre	34	44	22	456
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	19	68	12	60
	Raz w tygodniu	30	48	22	427
	1–2 razy w miesiącu	23	52	25	167
	Kilka razy w roku	29	50	21	215
	W ogóle nie uczestniczy	28	52	19	127
Poglądy polityczne	Lewica	22	54	23	143
	Centrum	26	52	21	328
	Prawica	34	47	19	326
	Trudno powiedzieć	21	54	25	213

Tabela 2

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		9	35	51	5	1010
Płeć	Mężczyźni	10	35	51	4	488
	Kobiety	8	34	51	7	521
Wiek	18–24 lata	11	48	38	3	113
	25–34	7	35	56	2	199
	35–44	9	38	52	2	177
	45–54	14	28	53	5	159
	55–64	8	31	57	5	179
	65 lat i więcej	9	32	46	14	183
Miejsce zamieszkania	Wieś	9	35	48	7	401
	Miasto do 19 999	7	34	54	6	149
	20 000 – 99 999	8	36	52	4	187
	100 000 – 499 999	11	33	54	2	162
Wykształcenie	500 000 i więcej mieszk.	13	31	52	5	110
	Podstawowe / gimnazjalne	10	30	47	13	209
	Zasadnicze zawodowe	11	34	51	4	247
	Średnie	7	36	52	4	310
Grupa społeczna i zawodowa	Wyższe	10	36	53	1	243
	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	9	35	56		128
	Średni personel, technicy	8	35	48	10	38
	Pracownicy adm.-biurowi	10	29	60	1	69
	Pracownicy usług	9	27	57	7	74
	Robotnicy wykwalifikowani	6	44	47	4	98
	Robotnicy niewykwalifik.	15	38	44	2	45
	Rolnicy	18	24	55	2	54
	Pracujący na własny rach.	12	48	40		49
	Bezrobotni	4	38	54	4	67
	Emeryci	8	29	50	13	199
	Renciści	7	33	55	5	53
	Uczniowie i studenci	10	47	38	4	70
Gospodynie domowe i inni	13	32	53	2	66	
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	14	31	49	5	165
	Od 650 do 999 zł	6	38	50	6	121
	Od 1000 do 1399 zł	10	30	53	6	166
	Od 1400 zł do 1999 zł	4	36	56	4	145
	2000 zł i więcej	13	34	51	1	155
Ocena własnych war. mater.	Złe	8	18	63	11	113
	Średnie	6	34	55	6	440
	Dobre	13	39	44	3	456
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	5	25	66	5	60
	Raz w tygodniu	11	36	49	5	427
	1–2 razy w miesiącu	12	41	43	4	166
	Kilka razy w roku	7	34	53	5	215
	W ogóle nie uczestniczy	6	26	60	9	128
Poglądy polityczne	Lewica	9	31	55	4	143
	Centrum	10	39	48	2	329
	Prawica	9	31	57	3	326
	Trudno powiedzieć	8	34	44	14	211

Tabela 3

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		24	38	35	3	1011
Płeć	Mężczyźni	27	40	31	2	490
	Kobiety	21	36	39	5	521
Wiek	18–24 lata	28	43	27	2	113
	25–34	16	47	34	3	200
	35–44	26	41	32	1	177
	45–54	33	26	38	3	159
	55–64	23	35	39	3	179
	65 lat i więcej	20	35	37	8	183
Miejsce zamieszkania	Wieś	20	36	38	6	402
	Miasto do 19 999	25	35	40		149
	20 000 – 99 999	21	41	36	2	187
	100 000 – 499 999	30	39	29	1	162
	500 000 i więcej mieszk.	33	40	23	3	110
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	18	30	43	8	209
	Zasadnicze zawodowe	25	40	34	2	247
	Średnie	20	40	36	3	311
	Wyższe	32	39	27	2	243
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	35	34	29	2	128
	Średni personel, technicy	22	45	30	4	38
	Pracownicy adm.-biurowi	26	35	38	1	69
	Pracownicy usług	20	48	28	4	74
	Robotnicy wykwalifikowani	25	40	33	3	98
	Robotnicy niewykwalifik.	23	50	21	6	45
	Rolnicy	18	39	40	2	54
	Pracujący na własny rach.	34	42	24		49
	Bezrobotni	16	38	46		67
	Emeryci	21	33	38	8	199
	Renciści	15	38	41	6	53
	Uczniowie i studenci	25	39	34	2	70
	Gospodynie domowe i inni	23	30	48		67
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	17	32	47	4	165
	Od 650 do 999 zł	17	31	47	5	121
	Od 1000 do 1399 zł	25	42	28	4	166
	Od 1400 zł do 1999 zł	24	44	32		145
	2000 zł i więcej	37	38	23	2	155
Ocena własnych war. mater.	Złe	9	27	60	3	115
	Średnie	18	40	39	4	440
	Dobre	33	39	25	3	456
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	16	28	51	4	60
	Raz w tygodniu	24	37	35	4	427
	1–2 razy w miesiącu	21	48	28	3	167
	Kilka razy w roku	29	36	32	3	215
	W ogóle nie uczestniczy	24	32	41	3	128
Poglądy polityczne	Lewica	28	39	30	3	143
	Centrum	25	41	32	2	329
	Prawica	26	36	36	2	326
	Trudno powiedzieć	17	35	40	8	213

Tabela 4

		Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:				Liczba osób
		dobrze	ani dobrze, ani źle	źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		47	39	14	0	1011
Płeć	Mężczyźni	47	38	15		490
	Kobiety	48	39	12	1	521
Wiek	18–24 lata	70	25	4	1	113
	25–34	61	31	7		200
	35–44	56	37	7	1	177
	45–54	39	39	22	1	159
	55–64	32	47	21		179
	65 lat i więcej	31	49	20	0	183
Miejsce zamieszkania	Wieś	43	42	14	1	402
	Miasto do 19 999	46	34	20		149
	20 000 – 99 999	52	37	11	0	187
	100 000 – 499 999	51	38	11	1	162
	500 000 i więcej mieszk.	51	36	13		110
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	28	47	25		209
	Zasadnicze zawodowe	38	44	17	1	247
	Średnie	49	39	11	0	311
	Wyższe	70	26	4	0	243
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	79	18	3		128
	Średni personel, technicy	71	23	4	2	38
	Pracownicy adm.-biurowi	59	34	7		69
	Pracownicy usług	47	43	9		74
	Robotnicy wykwalifikowani	44	47	7	1	98
	Robotnicy niewykwalifik.	21	52	27		45
	Rolnicy	43	48	10		54
	Pracujący na własny rach.	61	30	10		49
	Bezrobotni	26	38	36		67
	Emeryci	31	51	18	0	199
	Renciści	15	49	36		53
	Uczniowie i studenci	74	22	2	1	70
	Gospodynie domowe i inni	44	40	16		67
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	27	46	27		165
	Od 650 do 999 zł	37	40	23		121
	Od 1000 do 1399 zł	44	38	18		166
	Od 1400 zł do 1999 zł	58	38	4	1	145
	2000 zł i więcej	74	25	1		155
Ocena własnych war. mater.	Źłe	5	18	77		115
	Średnie	21	69	10	1	440
	Dobre	83	15	2	0	456
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	30	44	25	1	60
	Raz w tygodniu	50	40	10	0	427
	1–2 razy w miesiącu	56	31	13		167
	Kilka razy w roku	41	44	15	0	215
	W ogóle nie uczestniczy	47	35	17		128
Poglądy polityczne	Lewica	53	36	11		143
	Centrum	47	41	13	0	329
	Prawica	52	37	11	0	326
	Trudno powiedzieć	37	40	21	1	213

Tabela 5

		Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego? Czy są one:			Liczba osób
		złe	ani dobre, ani złe	dobre	
		%	%	%	
Ogółem		11	44	45	1011
Płeć	Mężczyźni	11	43	46	490
	Kobiety	12	44	44	521
Wiek	18–24 lata	4	31	65	113
	25–34	5	42	53	200
	35–44	5	44	51	177
	45–54	17	38	45	159
	55–64	20	49	32	179
	65 lat i więcej	16	53	32	183
Miejsce zamieszkania	Wieś	12	44	44	402
	Miasto do 19 999	10	50	40	149
	20 000 – 99 999	12	41	48	187
	100 000 – 499 999	10	41	49	162
	500 000 i więcej mieszk.	12	42	46	110
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	18	51	31	209
	Zasadnicze zawodowe	14	46	40	247
	Średnie	11	45	45	311
	Wyższe	3	33	64	243
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	3	30	67	128
	Średni personel, technicy	5	28	66	38
	Pracownicy adm.-biurowi	7	46	47	69
	Pracownicy usług	10	45	45	74
	Robotnicy wykwalifikowani	7	51	42	98
	Robotnicy niewykwalifik.	15	56	29	45
	Rolnicy	13	47	40	54
	Pracujący na własny rach.	6	23	71	49
	Bezrobotni	26	45	29	67
	Emeryci	16	53	31	199
	Renciści	22	63	15	53
	Uczniowie i studenci	3	26	70	70
	Gospodynie domowe i inni	14	40	45	67
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	20	57	23	165
	Od 650 do 999 zł	23	36	41	121
	Od 1000 do 1399 zł	12	42	46	166
	Od 1400 zł do 1999 zł	6	43	51	145
	2000 zł i więcej	1	33	66	155
Ocena własnych war. mater.	Złe	100			115
	Średnie		100		440
	Dobre			100	456
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	19	44	37	60
	Raz w tygodniu	8	43	48	427
	1–2 razy w miesiącu	8	48	44	167
	Kilka razy w roku	13	47	40	215
	W ogóle nie uczestniczy	16	34	50	128
Poglądy polityczne	Lewica	13	35	52	143
	Centrum	8	47	44	329
	Prawica	9	44	47	326
	Trudno powiedzieć	19	43	38	213

Tabela 6

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		56	28	14	2	564
Płeć	Mężczyźni	55	29	12	3	304
	Kobiety	57	26	16	1	259
Wiek	18–24 lata	78	11	5	5	36
	25–34	55	32	12	1	165
	35–44	57	24	19	1	142
	45–54	50	31	16	2	123
	55–64	55	29	12	4	87
	65 lat i więcej	69	16	15		10
Miejsce zamieszkania	Wieś	55	24	17	4	221
	Miasto do 19 999	57	32	11		71
	20 000 – 99 999	53	33	13	1	99
	100 000 – 499 999	58	34	8	0	96
	500 000 i więcej mieszk.	63	19	16	2	76
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	54	27	12	7	59
	Zasadnicze zawodowe	47	32	20	2	134
	Średnie	58	27	14	1	172
	Wyższe	62	26	11	1	199
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	60	25	13	1	128
	Średni personel, technicy	66	21	14		37
	Pracownicy adm.-biurowi	60	27	14		69
	Pracownicy usług	59	30	11	1	72
	Robotnicy wykwalifikowani	68	22	7	3	98
	Robotnicy niewykwalifik.	39	37	15	9	45
	Rolnicy	28	37	35		53
	Pracujący na własny rach.	57	32	9	2	48
	Bezrobotni				100	1
	Emeryci	66	16	18		5
	Renciści		69	31		2
	Uczniowie i studenci	49	24	27		4
	Gospodynie domowe i inni			100		1
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	51	28	16	5	74
	Od 650 do 999 zł	50	24	26		53
	Od 1000 do 1399 zł	51	30	16	3	83
	Od 1400 zł do 1999 zł	55	26	17	1	83
	2000 zł i więcej	68	20	10	2	121
Ocena własnych war. mater.	Złe	20	35	40	5	44
	Średnie	50	33	15	2	228
	Dobre	67	22	9	2	292
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	28	51	21		18
	Raz w tygodniu	58	26	14	2	226
	1–2 razy w miesiącu	58	24	17		106
	Kilka razy w roku	53	31	13	2	141
	W ogóle nie uczestniczy	63	25	10	2	65
Poglądy polityczne	Lewica	59	25	17		83
	Centrum	59	27	13	2	194
	Prawica	59	27	11	2	178
	Trudno powiedzieć	46	33	18	3	109

Tabela 7

		Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub w okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:					Liczba osób
		bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	nie można znaleźć żadnej pracy	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		6	39	37	14	4	1011
Płeć	Mężczyźni	8	43	33	12	4	490
	Kobiety	4	36	41	16	4	521
Wiek	18–24 lata	9	56	29	3	3	113
	25–34	9	48	34	8	1	200
	35–44	8	44	36	11	1	177
	45–54	5	38	33	20	5	159
	55–64	1	32	42	21	3	179
	65 lat i więcej	2	24	45	19	10	183
Miejsce zamieszkania	Wieś	6	30	45	17	2	402
	Miasto do 19 999	5	23	44	27	1	149
	20 000 – 99 999	2	42	37	14	5	187
	100 000 – 499 999	5	60	23	3	8	162
	500 000 i więcej mieszk.	10	63	19	3	4	110
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	7	24	41	23	4	209
	Zasadnicze zawodowe	8	32	42	15	3	247
	Średnie	4	44	35	13	4	311
	Wyższe	4	54	31	8	3	243
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	4	61	27	5	3	128
	Średni personel, technicy	13	47	29	6	4	38
	Pracownicy adm.-biurowi	1	52	36	9	3	69
	Pracownicy usług	13	44	38	5		74
	Robotnicy wykwalifikowani	8	37	42	12	1	98
	Robotnicy niewykwalifik.	15	37	28	20		45
	Rolnicy	11	22	44	18	5	54
	Pracujący na własny rach.	9	54	25	8	3	49
	Bezrobotni		33	38	28	1	67
	Emeryci	1	25	45	20	8	199
	Renciści	4	20	37	29	10	53
	Uczniowie i studenci	6	61	27	3	2	70
	Gospodynie domowe i inni	4	26	47	20	2	67
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	6	22	49	22	2	165
	Od 650 do 999 zł	1	34	41	20	4	121
	Od 1000 do 1399 zł	7	40	34	16	3	166
	Od 1400 zł do 1999 zł	4	44	37	13	2	145
	2000 zł i więcej	9	51	25	8	7	155
Ocena własnych war. mater.	Złe	4	21	45	25	6	115
	Średnie	3	36	42	16	3	440
	Dobre	8	47	31	10	4	456
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	2	33	40	18	7	60
	Raz w tygodniu	5	38	41	13	3	427
	1–2 razy w miesiącu	4	43	35	16	2	167
	Kilka razy w roku	7	44	34	13	3	215
	W ogóle nie uczestniczy	10	37	31	16	6	128
Poglądy polityczne	Lewica	5	39	43	11	2	143
	Centrum	5	41	36	14	3	329
	Prawica	5	43	36	11	5	326
	Trudno powiedzieć	7	32	37	21	4	213

Tabela 8

		Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?			Liczba osób
		Bardzo poważnie się z tym liczę	Nie, to mało prawdopodobne	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		32	64	4	564
Płeć	Mężczyźni	31	65	4	304
	Kobiety	34	63	4	259
Wiek	18–24 lata	26	69	5	36
	25–34	42	56	2	165
	35–44	25	72	3	142
	45–54	36	59	5	123
	55–64	26	69	5	87
	65 lat i więcej	27	73		10
Miejsce zamieszkania	Wieś	29	65	6	221
	Miasto do 19 999	39	60	1	71
	20 000 – 99 999	30	67	3	99
	100 000 – 499 999	33	64	3	96
	500 000 i więcej mieszk.	37	63	1	76
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	37	52	10	59
	Zasadnicze zawodowe	28	67	5	134
	Średnie	41	57	2	172
	Wyższe	26	72	2	199
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	31	68	1	128
	Średni personel, technicy	27	71	2	37
	Pracownicy adm.-biurowi	31	67	2	69
	Pracownicy usług	46	51	2	72
	Robotnicy wykwalifikowani	31	64	5	98
	Robotnicy niewykwalifik.	45	43	12	45
	Rolnicy	15	81	4	53
	Pracujący na własny rach.	32	66	2	48
	Bezrobotni			100	1
	Emeryci	40	60		5
	Renciści		100		2
	Uczniowie i studenci	27	73		4
	Gospodynie domowe i inni	100			1
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	41	51	8	74
	Od 650 do 999 zł	34	62	4	53
	Od 1000 do 1399 zł	40	56	4	83
	Od 1400 zł do 1999 zł	34	64	2	83
	2000 zł i więcej	25	74	1	121
Ocena własnych war. mater.	Złe	54	46		44
	Średnie	37	57	6	228
	Dobre	25	72	3	292
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	43	57		18
	Raz w tygodniu	29	65	6	226
	1–2 razy w miesiącu	34	63	3	106
	Kilka razy w roku	33	64	2	141
	W ogóle nie uczestniczy	36	64		65
Poglądy polityczne	Lewica	30	69	1	83
	Centrum	31	66	4	194
	Prawica	32	65	3	178
	Trudno powiedzieć	37	55	7	109